

Звіт
оцінювального візиту (відео-конференції)
делегатії експертів Програми DEEP
до Інституту Військово-Морських Сил
Національного університету "Одеська морська академія"

Команда Програми DEEP провела робочу зустріч (відео-конференцію) з капітаном 1 рангу Петром Гончаренком, начальником Інституту Військово-Морських Сил Національного університету "Одеська морська академія". Підтримка зі сторони Програми DEEP була ініційована ще в Академії Військово-Морських Сил ім. П. Нахімова, під час базування на території АР Крим (м. Севастополь).

У 2014 році, після анексії Криму Російською Федерацією, частина особового складу перебазувалася на материкову частину України (до м. Одеса) та було засновано факультет військово-морських сил Одеської морської академії. Днем заснування факультету вважати 28 серпня 2014 року. 27 листопада 2016 року, за результатами проведення реформаційних заходів, факультет було реорганізовано в Інститут Військово-Морських Сил Національного університету "Одеська морська академія" з метою створення основи для підготовки майбутніх лідерів тактичного рівня відповідно до потреб Військово-Морських Сил.

1. Зміни в Інституті ВМС НУ "ОМА":

1.1. Структура Інституту ВМС

З моменту зміни керівництва Інституту ВМС у 2017 програмою з вдосконалення військової освіти (DEEP) спостерігаються значні зміни у вдосконаленні та оптимізації структури Інституту та навчальному процесі відповідно. Поточна структура Інституту ВМС була змінена (приєднання Науково-дослідного центру Збройних Сил України "Державний океанаріум"). В найближчий час планується підпорядкування відділення військової підготовки морехідного коледжу технічного флоту Національного університету "Одеська морська академія". Поточна структура Інституту ВМС представлена на слайді:

1.2. Оптимізація навчальних програм:

З метою оптимізації системи освіти кількість спеціалізацій було зменшено з 9 до 5:

1. Корабельна зброя та засоби навігації
2. Корабельне радіотехнічне озброєння та засоби зв'язку
3. Корабельні енергетичні установки
4. Морально-психологічне забезпечення на кораблях
5. Пошуково-рятувальні та водолазно-аварійні роботи на морі

1.3. Лідерство

Під керівництвом, учасника програми НАТО (DEEP), Академії ВМС США було проведено пілотний курс з лідерства для курсантів 2-ого року навчання Інституту ВМС, який пройшов у період 10-14 червня 2019 року. У майбутньому очікується залучення кращих курсантів, які пройшли курс, у якості інструкторів з Лідерства для курсантів молодших курсів.

З вересня 2019 року в навчальний процес впроваджено окрему дисципліну "Лідерство" тривалістю 5 кредитів ЄКТС (150 год).

За проханням Інституту ВМС у листопаді 2019 року було проведено короткостроковий теоретичний курс "Лідерство" з курсантами 2 навчального курсу під керівництвом представників ГШ ЗСУ.

В травні 2019 року курсанти 5-ого курсу пройшли Посилений курс лідерства в Центрі підготовки сержантів (м. Миколаїв). Цей курс проводиться як для старшинського складу Сухопутних військ так і старшин Військово-Морських Сил.

1.4. Процес прийняття рішень відповідно до стандартів НАТО

Впроваджено нову дисципліну, тривалістю 120 годин, по Процесу прийняття рішень відповідно до стандартів НАТО. Ця дисципліна включає в себе “Базові принципи військового менеджменту” та “Операційні стандарти НАТО”. Програма фокусується на 7 базових принципах тактичного та операційних рівнів прийняття рішень. Дисципліна по Порядку дій командира по управлінню військами відповідно до стандартів НАТО, який використовується у всіх підрозділах до рівня батальйону, для тактичного планування прийняття рішень в Інституті не викладається.

Команда Програми DEEP пропонує взяти за основу річний мотопіхотний/ офіцерський танковий базовий курс, запозичений у Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, з метою розробки та вдосконалення навчальної програми з дисципліни “Порядок дій командира по управлінню військами відповідно до стандартів НАТО”.

1.5. Кібербезпека

Було впроваджено в початковий процес, для курсантів 5-ого навчального року, нову дисципліну “Кібербезпека”. Головною метою курсу є ознайомлення з базовими засадами процесу прийняття рішень з питань безпеки та має назву “Основні аспекти кібербезпеки”. Основний акцент робиться на безпеці під час виконання завдань за призначенням в морі. Інститут ВМС звернувся з проханням надати додаткову допомогу у вдосконаленні навчальної програми з зазначеної дисципліни.

Наявна програма дисципліни базується на наступних принципах:

1. Основні загрози та дії у кіберпросторі.
2. Основні напрями забезпечення кібербезпеки держави.
3. Технологічні та практичні аспекти забезпечення кібербезпеки.
4. Основи управління процесом забезпечення кібербезпеки.

1.6. Курси підвищення кваліфікації

Інститут ВМС на своїй базі має змогу проводити наступні курси підвищення кваліфікації:

1. Командири штурманських бойових частин.
2. Командири ракетно-артилерійських та мінно-торпедних бойових частин.
3. Командири радіотехнічних та бойових частин зв'язку.
4. Командири електромеханічних бойових частин.
5. Начальників служб РХБЗ та екологічної безпеки.
6. Проведення легкового долазних робіт.
7. Курс з питань морально-психологічного забезпечення.
8. Командири кораблів, старші помічники і помічники командирів кораблів.
9. Офіцери штабів військово-морських баз, дивізіонів

1.7. Операційні стандарти НАТО

В Інститут ВМС введено нову дисципліну, котра базується на операційних стандартах НАТО та викладається в рамках дисципліни “Кораблеводіння під час ведення бойових дій” з використанням наступних стандартів НАТО:

1. EXTAC 1000
2. MARITIME MANEUVERING AND TACTICAL PROCEDURES, MULTI-NATIONAL MARITIME MANUAL MTP 1(D).
3. VOLUME II MULTINATIONAL MARITIME TACTICAL SIGNAL AND MANEUVERING BOOK COMMUNICATIONS INSTRUCTIONS RADIOTELEPHONE PROCEDURES - ACP125 (G).

1.8. Мовна підготовка

В Інституті ВМС вдосконалена мовна підготовка та впроваджена сертифікація рівня знань відповідно до STANAG 6001. Збільшено обсяг навчальних годин для вивчення англійської мови:

- з 350 до 600 - для бакалаврів;
- з 120 до 180 - для магістрів.

Проведено тестування курсантів нового набору для визначення їхнього рівня знань і розподілу по відповідних групах. Наступним кроком здійснено проведення інтенсивного навчального курсу з вивчення англійської мови для курсантів 1-го року навчання (180 годин).

Потреба у сертифікації (визначенні мовного рівня) залишається обов’язковою. Ведеться робота по виділення окремою кафедрою іноземних мов у кількості 4 викладачів та збільшення особового складу кафедри до 6-8 осіб у 2021 році.

2. Перспективи співпраці з DEEP на 2020-2021 рік:

Підтримка з боку програми DEEP здійснюється у проведенні практичних стажувань на борту кораблів країн НАТО (Франція, Італія, Польща, Португалія, Румунія, США та у двосторонньому порядку Велика Британія). Основна проблема полягає у рівні володіння англійською мовою. Щодо проведення стажування, Інститут ВМС звернувся з проханням, при можливості, організувати його на борту кораблів, котрі виконують завдання за призначенням у океанських водах.

Пріоритетні напрямки співпраці:

- продовження практичної підготовки/стажування на борту кораблів країн НАТО (як тільки дозволить епідеміологічна ситуація в світі);
- було здійснено створення робочої групи з лідерства, очолювана Академією ВМС США за участі Академій ВМС Болгарії, Польщі, України та США з метою вдосконалення існуючої програми з лідерства;
- було здійснено створення робочої групи з кібербезпеки, очолювана Академією ВМС США за участі Академій ВМС Болгарії, Польщі, України та США з метою вдосконалення існуючої програми з кібербезпеки;

- здійснюється підтримка Інституту ВМС у імплементації річного Базового офіцерського курсу та 3-х місячного мотопіхотного курсу, який до цього було проведено на базі Академії сухопутних військ (м. Львів), з метою адаптації цих програм для введення нового курсу “Порядок дій командира по управлінню військами відповідно до стандартів НАТО”;

- розпочати базову програму з підготовки НПП, з проведенням двох додаткових курсів за програмою підготовки старших інструкторів в перспективі;

- продовжити ВІЛС підтримку програми з підготовки викладачів англійської мови, включаючи курс з термінології для інструкторів (за спеціальностями). Надати допомогу в підготовці 3 представників Інституту ВМС для навчання на курсі англійської мови за рівнем СМР-1 та 1 представника за рівнем СМР 2 (щорічно);

- Академія ВМС Польщі пропонує проведення курсу ADL (у тому числі дистанційне навчання);

- організація участі представників Інституту у наукових конференціях.

Директор програми НАТО з удосконалення військової освіти (DEEP)
Міжнародний секретаріат НАТО

Маріуш СОЛІС